

Indexy cen vývozu a dovozu zboží - prosinec 2023

12.2.2024 - Jiří Mrázek, Vladimír Klimeš | Český statistický úřad

V prosinci 2023 se vývozní ceny snížily meziměsíčně o 0,9 %, meziročně o 2,4 %. Dovozní ceny meziměsíčně poklesly o 1,2 %, meziročně o 6,2 %. Hodnota směnných relací byla meziměsíčně 100,4 %, meziročně 104,0 %. V průměru za celý rok 2023 v porovnání s rokem 2022 vývozní ceny poklesly o 0,7 %, dovozní ceny o 5,7 % a směnné relace činily 105,3 %.

Vývozní ceny

Meziměsíčně v prosinci klesly o 0,9 % (po kurzovém očištění o 0,9 %), největší vliv mělo snížení cen minerálních paliv o 8,3 % (hlavně elektřiny a ropných výrobků). Ceny chemikálií a průmyslového spotřebního zboží klesly shodně o 0,8 %. Rostly pouze ceny ostatních surovin¹⁾ o 0,6 % (především kovového odpadu).

Meziročně se v prosinci snížily o 2,4 % (po kurzovém očištění o 3,1 %), největší vliv mělo značné snížení cen minerálních paliv o 21,9 % (elektřiny, plynu a ropných výrobků). Významně klesly ceny ostatních surovin o 11,9 % (zejména dřeva, olejnatých semen, vlákniny a sběrového papíru), potravin o 8,3 % (především obilovin, mléčných výrobků a vajec) a ceny chemikálií o 6,5 % (hlavně anorganických chemikálií, organických chemikálií a plastů). Nejvíce rostly ceny nápojů o 10,6 % a ceny průmyslového spotřebního zboží o 4,4 %.

V průměru za celý rok 2023 v porovnání s rokem 2022 poklesly o 0,7 % (za rok 2022 rostly o 12,7 %), nejvíce se snížily ceny ostatních surovin o 18,6 % (především dřeva, kovového odpadu a olejnatých semen), chemikálií o 7,2 % (zejména organických chemikálií a plastů) a ceny polotovarů o 3,2 % (hlavně železa a oceli a kovových výrobků). Nejvíce rostly ceny nápojů o 16,0 %, průmyslového spotřebního zboží o 2,6 % a ceny strojů a dopravních prostředků o 2,0 % (zejména silničních vozidel).

Dovozní ceny

Meziměsíčně se v prosinci snížily o 1,2 % (po kurzovém očištění o 1,2 %), největší vliv mělo výrazné snížení cen minerálních paliv o 10,5 % (především elektřiny, ropy a ropných výrobků a plynu). Shodně o 0,4 % klesly ceny chemikálií a ceny polotovarů²⁾ (zejména neželezných kovů). Ceny průmyslového spotřebního zboží a ceny strojů a dopravních prostředků rostly shodně o 0,3 %.

Meziročně v prosinci klesly o 6,2 % (po kurzovém očištění o 6,4 %), největší vliv měl značný pokles cen minerálních paliv o 32,5 % (plynu, elektřiny, ropy a ropných výrobků a uhlí). Významně klesly ceny chemikálií o 7,1 % (zejména plastů, anorganických chemikálií a organických chemikálií), ostatních surovin o 7,0 % (především kaučuku, vlákniny a sběrového papíru) a ceny polotovarů o 5,5 % (hlavně železa a oceli, neželezných kovů a papíru). Nejvíce rostly ceny nápojů a tabáku o 24,1 % a ceny průmyslového spotřebního zboží o 2,2 %.

V průměru za celý rok 2023 v porovnání s rokem 2022 se snížily o 5,7 % (za rok 2022 rostly o 17,2 %), nejvíce klesly ceny minerálních paliv o 27,7 % (ropy a ropných výrobků, plynu, elektřiny a uhlí), ostatních surovin o 10,7 % (zejména rud kovů a kovového odpadu) a ceny chemikálií o 7,9 % (hlavně plastů a organických chemikálií). Nejvíce rostly ceny nápojů a tabáku o 22,7 % (především tabáku) a ceny potravin o 6,5 % (zvláště zeleniny a ovoce a masa a masných výrobků).

„Ceny vývozu a dovozu se v průměru za rok 2023 proti roku 2022 snížily, ve vývozu o 0,7 % a v dovozu o 5,7 %. Ve vývozu mělo největší vliv zejména snížení cen železa a oceli, ropných výrobků a obilovin, v dovozu pokles cen ropy a ropných výrobků, plynu a elektřiny. Směnné relace vzrostly na 105,3 %, což byla nejvyšší hodnota od roku 1998,“ upozorňuje Vladimír Klimeš, vedoucí oddělení statistiky cen průmyslu a zahraničního obchodu ČSÚ.

Směnné relace

Meziměsíčně zaznamenaly hodnotu 100,4 % (v listopadu 100,5 %). Nejvyšší hodnoty dosáhla minerální paliva (102,4 %), nejnižší hodnoty nápoje a tabák (98,8 %).

Meziročně dosáhly hodnoty 104,0 % (v listopadu 103,8 %). Nejvyšší hodnotu zaznamenala minerální paliva (115,7 %), nejnižší hodnotu nápoje a tabák (89,1 %).

V průměru za celý rok 2023 v porovnání s rokem 2022 dosáhly hodnoty 105,3 % (v roce 2022 činily 96,2 %), což byla nejvyšší hodnota od roku 1998.

Revize indexu vývozních a dovozních cen

V současné době probíhá pravidelná revize indexu vývozních a dovozních cen. Počínaje cenovými indexy za referenční období leden 2024 budou cenové indexy vývozu a dovozu počítány na novém váhovém schématu, založeném na struktuře zahraničního obchodu roku 2022. Nově vypočítávané indexy budou řetězeny na současnou časovou řadu průměr roku 2015 = 100. Tím bude zajištěno pokračování této časové řady, ze které budou nadále počítány všechny ostatní indexy (meziměsíční, meziroční, podíl klouzavých průměrů). Dosud zveřejňované indexy zůstávají v platnosti.

Prostřednictvím revize dochází ke změně koncepce, kde bude za výchozí klasifikaci nově nastavena klasifikace CZ-CPA, což umožní v této klasifikaci publikovat údaje za sekce a oddíly (do podrobnosti CPA2). Rychlé informace budou nově publikovány pouze v klasifikaci CZ-CPA. Tato změna rovněž zajistí lepší konzistenci s Rychlými informacemi cen výrobců.

Klasifikace SITC bude nadále zveřejňována ve stejné podrobnosti jako dosud, zveřejňování klasifikace HS bude ukončeno k prosinci roku 2023.

Zveřejnění cenových indexů za leden 2024 bude posunuto v souladu s Katalogem produktů na 25. března 2024.

¹⁾ Názvem *ostatní suroviny* jsou v textu označovány *suroviny nepoživatelné, s výjimkou paliv* (SITC 2).

²⁾ Názvem *polotovary* jsou v textu označovány *tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu* (SITC 6).